

Voorwoord van de vertaler

Otis Q. Sellers heeft tientallen jaren besteed aan de bestudering van allerlei woorden in de Schrift om de precieze historische en grammaticale betekenis daarvan te ontdekken. Zijn diepgaande en voortschrijdende studie dwong hem soms om zijn eerdere standpunten te herzien. Hij heeft altijd van zijn lezers gevraagd dat zij zijn meest recente geschriften zouden opvatten als zijn laatste inzichten in een onderwerp.

Deze brochure is gepubliceerd in 1942. Het is daarom niet verwonderlijk dat u bij het lezen van de antwoorden op H.A. Ironside's vragen in deze brochure opvattingen en standpunten tegenkomt, die niet overeenstemmen met wat hij in zijn latere geschriften naar voren heeft gebracht, zoals in het tijdschrift *Seed & Bread*, waarvan de laatste zo'n vijfenveertig jaar na de oorspronkelijke publicatie van de onderhavige brochure zijn geschreven.

Desondanks is veel van wat Sellers hier heeft geschreven van zo grote waarde voor iemand die zoekt naar de waarheid over de aard en bestemming van de mens, dat ons de uitgave van een Nederlandse vertaling op zijn plaats leek. Uiteraard geldt ook hier: 'beproeft alle dingen; behoudt het goede' (I Thes. 5:21).

Ten slotte: veelal is de Statenvertaling geciteerd, aangezien deze beter dan de NBG-vertaling van 1951 aansluit bij de door Sellers gebruikte *King James Version*. De voetnoten die u in deze brochure tegenkomt, zijn alle van de vertaler.

Vijftig vragen beantwoord

Het is mijn grootste verlangen dat het volk van God belangstelling zal krijgen voor het Woord van God. Ik ben bereid alle mij ter beschikking staande middelen te gebruiken om die belangstelling te wekken en aan te moedigen. Alle groei in genade en kennis hangt af van een eerlijk en persoonlijk verlangen om te begrijpen wat God heeft bedoeld met de dingen die Hij in Zijn Woord heeft gezegd. De interesse van Gods mensen in onschriftuurlijke onderwerpen is zo algemeen, dat het een reden voor grote vreugde is als er belangstelling bestaat voor schriftuurlijke onderwerpen. Tegenwoordig vindt men onder christelijke mensen echte belangstelling voor alle onderwerpen die te maken hebben met de aard en de bestemming van de mens. De tegenwoordige generatie van voorgangers lijkt er alles aan te doen om deze aandacht de kop in te drukken. Ondanks alle pogingen om dat te bereiken blijft die echter in stand. De verbijstering die in het verleden bestond, veroorzaakte een toestand van opwinding en dat heeft grote problemen ten aanzien van de aard en bestemming van de mens aan het licht gebracht en heeft het noodzakelijk gemaakt hierover na te denken. Desondanks blijven de mensen van wie verondersteld wordt dat het dienaren des Woords zijn zwijgen, of zij leggen een vijandigheid aan de dag tegenover het nadenken over deze dingen.

Het volkomen stilzwijgen van de meerderheid der voorgangers over deze onderwerpen is onthutsend. Zij weigeren met hun hoorders van gedachten te wisselen over dingen die hun het meest na aan het hart liggen en die zij willen weten. Ieder die deze onderwerpen bestudeert en daarover spreekt wordt uitgescholden met harteloze scheldwoorden als 'herrieschopper' en 'dwaalleraar.' Over het huidige zwijgen van de geestelijkheid over deze thema's wordt duidelijk getuigenis gegeven door een kampioen van het orthodoxe standpunt.

Vanaf de achtste juli 1741, toen Edwards zijn geweldige preek over 'Zondaren in de handen van de vertoornde God' heeft gehouden, is de leer over de eeuwige straf van de zondaren langzamerhand in de vergetelheid geraakt, tot deze uiteindelijk vrijwel geheel is verdwenen. Toegegeven, het leeft voort in de geloofsbelijdenis van de kerk. Maar in

de praktijk wordt er weinig over gepreikt en nog minder over onderwezen, wat met name het geval is zowel in evangelische kringen, als onder de modernisten van deze tijd. Als iemand daaraan twijfelt, hoeft hij alleen maar te doen wat de schrijver dezes heeft gedaan, namelijk bij een representatieve groep jonge christenen navragen wanneer zij ooit een preek hebben gehoord over de eeuwige straf. Het antwoord zal verbazingwekkend zijn omdat dan het stilzwijgen over dit ernstige onderwerp duidelijk zal blijken. Dat er een hel is en dat allen die Christus afwijzen daar heengaan, is een Bijbelse leer die óf genegeerd wordt, óf overgelaten wordt aan eigen gevolgtrekkingen in vele kerken waar het volle evangelie trouwens gepredikt wordt, maar waar de hel alleen wordt aangehaald in de het voordragen van de apostolische geloofsbelijdenis. (Frank E. Gaebelien, Litt.D. in *Moody Monthly*, februari 1942.)

De grote vooruitgang die in de laatste eeuw geboekt is bij het bestuderen van de Bijbel heeft niet geleid tot meer inzicht in deze onderwerpen. Leidslieden op het gebied van Bijbelse opvattingen, zowel in het verleden als uit het heden, stonden niet toe dat deze onderwerpen opnieuw werden bestudeerd, herzien of geherformuleerd in het licht van vele dingen die nu algemeen bekend zijn over het Woord van God, dingen die honderd jaar geleden nog onontdekt of verborgen waren. Alle hedendaagse leiders maken de gedachte om te heroverwegen en te herzien verdacht als afwijzing van de Bijbel, of men beschouwt het als afglijden in ketterij. Als mensen een bepaalde opvatting over de aard en de bestemming van de mens zonder nadenken weigeren te aanvaarden, worden ze ervan beticht het Woord van God af te wijzen. Hoewel zij in vele preken worden aangemoedigd om de Bijbel te bestuderen, worden ze toch als ketteren veroordeeld als zij besluiten te onderzoeken wat die te zeggen heeft over de aard en bestemming van de mens. Alleen studie die erop gericht is vooropgezette conclusies te bevestigen, wordt aanvaardbaar geacht. Hedendaagse leiders eisen dat de orthodoxe standpunten worden aanvaard, zonder verdere studie, overweging of vragen. Men kan zo nooit méér kennis over deze onderwerpen krijgen en dat wordt ook nooit van iemand verwacht, want zij worden beschouwd als onderwerpen die niet bestudeerd

hoeven te worden. Zij worden gezien als zaken die blind aanvaard moeten worden.

Als een leerstelling al lange tijd en algemeen aanvaard is, zal iedere eis om die opnieuw te onderzoeken grote woede teweegbrengen in de gedachten van vele mensen. Als het onderzoek begint en de resultaten ervan worden duidelijk, groeit die woede uit tot haat en verbittering. Daar zal men mee moeten leren leven. Dat is de onvermijdelijke consequentie als ogen die dat niet gewend zijn aan licht worden blootgesteld. In dit stadium, wanneer mensen alles waarnemen wat ze gepresenteerd wordt, lijkt bijna alles altijd overdreven en verdraaid. Zij lijken op de blinde man die, toen hij weer kon zien, zei: 'ik zie de mensen, want ik zie hen als bomen.' Hierdoor ontstaan vooroordelen tegen hele stukken van de waarheid, waarvan men slechts heel weinig afweet.

We moeten altijd in gedachten houden dat Gods openbaringen over de grote waarheden ten aanzien van de aard en bestemming van de mens slechts één kant van de zaak is, terwijl het begrijpen van deze waarheden door de mens iets heel anders is. De waarheden van God zijn net zo onveranderlijk als Hijzelf, maar het begrip dat de mens van deze waarheden heeft, is onvolledig, onvolmaakt en gebrekkig. Het begrip van de mens van Gods openbaring moet altijd onderwerp blijven van herziening en aanpassing als de kennis van Bijbelse feiten toeneemt.

Herleving van de belangstelling

In de geschiedenis van het christendom zijn er vele ware opwekkingen geweest. Zij kunnen met recht revoluties worden genoemd, want dat is precies waar het om ging. Kort na het midden van de negentiende eeuw vond er een duidelijke herleving van de belangstelling voor het Woord van God plaats, wat uiteindelijk uitmondde in een ware revolutie. Vele jaren lang hadden de mensen rondgedoold in de woestijn, totdat hun dorst naar fris water uit een levende bron van waarheid zo dringend werd dat zij zich afkeerden van de leiders wier enige doel in hun leven leek te zijn om bepaalde dogma's en leerstellingen ongewijzigd in stand te houden. Deze herleving van Bijbelstudie richtte zich op wat gewoonlijk de waarheid der bedelingen wordt genoemd en onder de waarheden die tot ontwikkeling

kwamen uit het Woord was de meest bijzondere die van de wederkomst van de Here Jezus Christus vóór het Duizendjarig Vrederijk. Het toppunt van deze opwekking werd kort na het einde van de Eerste Wereldoorlog bereikt, maar vanaf die tijd begonnen apathie en onverschilligheid de meerderheid van de mensen die de onfeilbaarheid van de Bijbel als het Woord van God beleden te kenmerken, omdat men zich tevreden had gesteld met het geringe aantal waarheden dat men had ontdekt. Voordat de kracht van deze herleefde belangstelling voor het Woord van God echter was verdwenen, had deze de vestiging en uitbreiding van vele grote kerken, machtige Bijbelinstituten, Bijbelconferentiebewegingen, de fundamentalistische beweging in alle denominaties en monumentale werken als de *Scotfield Reference Bible* en talloze Bijbelstudiebladen, waarvan een aantal tot op de dag van vandaag worden uitgegeven, tot gevolg gehad.

De vele zaken die uit deze opwekking zijn voortgekomen, liggen nu in handen van mensen die elke verdere verandering tegenwerken, elke poging om meer waarheid te ontdekken afkeuren en ervoor zorgen dat de mensen zich thuis zijn gaan voelen in wat alleen maar een dorre woestijn kan worden genoemd. Zij geloven dat het laatste woord in elk opzicht over de waarheid is gezegd en zij beschouwen de Schrift als een 'groot arsenaal van tekst-wapens' die aangewend worden voor de verdediging van hun eigen standpunten. Zij weigeren te erkennen dat verder onderzoek nodig is en zij zadelen elk van hun volgelingen op met bepaalde theorieën en wel op zo'n manier dat elke vorm van onpartijdige studie en onderzoek onmogelijk wordt gemaakt.

Maar de mensen schreeuwen andermaal om fris en zuiver water uit de levende bron van Gods Woord. Dit diepe verlangen heeft geleid tot wat onmiskenbaar een hernieuwde belangstelling is voor het Woord van God.

Deze keer richt de belangstelling zich op twee grote thema's waar al eerder op gewezen is: de aard en de bestemming van de mens. Duizenden mensen beseffen dat er geen bevredigende en duurzame waarheid te vinden is in de oude theologische geloofsbelijdenissen die gewoonlijk worden aangehaald in verband met deze onderwerpen. Zij verlangen naar iets dat duidelijk en exact aangeeft wat de heilige Schrift over onderwerpen te zeggen heeft als de ziel, de menselijke geest, de betekenis van de dood, de toestand tussen

de dood en de opstanding, het belang en het doel van de opstanding, de aard en de duur van de toekomstige straf, de betekenis van woorden als *SHEOL*, *HADES*, *GEHENNA*, *verderf* en *verloren zijn* en zij wensen te weten wat de aard en betekenis is van de 'tweede dood' en de 'poel des vuurs.' Zij nemen geen afstand van het Woord, maar zij vragen aan mannen die beweren het Woord te onderwijzen om hen mee te nemen naar het Woord met betrekking tot deze onderwerpen.

Ik ben ervan overtuigd geraakt dat het nu de taak van elke oprechte student en leraar van de Bijbel is om naar het Woord te gaan en opnieuw te ontdekken wat God voor ons onderwijs heeft geopenbaard. Het heeft echter geen enkele zin om het Woord te raadplegen met de bedoeling daar steun te vinden voor een opvatting die men meent te moeten handhaven. En het is nu niet de tijd voor een individu of voor een groep om te beweren dat zij de absolute waarheid over deze onderwerpen al hebben ontdekt.

Velen die met stelligheid over deze onderwerpen spreken, laten op geen enkele manier zien dat zij zelf de Schrift hebben geopend en hebben gedaan wat voor iedereen noodzakelijk is voordat hij het recht heeft te beweren dat hij ook maar het kleinste beetje waarheid bezit. Het is duidelijk dat velen de Bijbel aan de buitenkant bestuderen in plaats van binnenuit als het gaat om de aard en de bestemming van de mens.

De eerstvolgende vijftig jaar zouden door allen die het Woord bestuderen heel nuttig besteed kunnen worden om tot een juist, nauwkeurig en volledig begrip te komen van Gods openbaring aangaande deze zaken. We hoeven ons niet te haasten met het trekken van de uiteindelijke conclusies en in dit vrije land kan niemand ons dwingen om zelfs maar een mening over deze dingen te geven. Er zouden alleen conclusies getrokken mogen worden en standpunten ingenomen worden, als het onderzoek en de studie is afgerond. Als men zich dergelijke inspanningen vijftig jaar lang zouden getroosten, zou de volgende generatie deelhebben aan veel van de waarheid als erfenis van ons en de duizenden moeilijkheden die met deze onderwerpen samenhangen, zullen voor het grootste deel uit de weg zijn geruimd.

Ik ben echter realist en op de hoogte van de manier waarop de bestudering van deze onderwerpen al lange tijd ter hand wordt genomen. Ik leef op dit

moment niet in de hoop dat de huidige generatie voorgangers deze onderwerpen eensklaps gaan bestuderen. In zaken die het geloof betreffen, moet de enkeling evenwel niet wachten op de meerderheid voordat hij in actie komt. Laten daarom allen die aan het werk willen, besluiten om zolang God ons de adem geeft, onze tijd te gebruiken om de waarheid van God aan het licht te brengen en terug te vinden. Laat ons bedenken dat we niet van plan zijn een nieuwe reeks leerstellingen in het leven te roepen die we vervolgens moeten verdedigen, dat we niet bezig zijn een organisatie te beginnen of een nieuwe geloofsbelijdenis samen te stellen, evenmin zijn we van plan om een populair leerstuk te ontwerpen dat aanvaard zal worden door een meerderheid van oppervlakkige mensen. Onze taak is studeren, overwegen en overdenken. We zullen maar langzaam vooruitgang boeken. Elke stap voorwaarts vraagt om een moment van rust om de waarheid op ons in te kunnen laten werken en om die in relatie te zien met Hem Die de Waarheid is. Dit werk zal God zonder twijfel verblijden en Hij zal de arbeiders belonen met een waarlijk begrip van Zijn Waarheid.

De vijftig vragen

De vijftig vragen die wij willen beantwoorden, vormen de kern van een folder van H.A. Ironside, een bekende schrijver van vele boeken, een voorganger van de *Moody Memorial Church* te Chicago. De titel van zijn folder is: *After Death, What?* De ondertitel luidt: 'vijftig vragen ter overweging voor hen die de eindeloze en bewuste straf van de verlorenen en het voortdurende bewustzijn in de onstoffelijke toestand ontkennen.'

De folder van Ironside bestaat geheel uit deze vijftig vragen. Deze zullen correct en volledig worden weergegeven, zelfs met de accenten, zodat alle mensen die deze antwoorden lezen, ook zijn vragen in exact dezelfde bewoordingen voor zich hebben als waarin zij gesteld zijn.

Het is duidelijk dat Ironside deze vragen heeft gesteld in de volkomen zekerheid dat daarop geen antwoord bestaat. Sommige mensen zullen het onbeleefd en harteloos vinden om zelfs maar een poging te wagen dit te doen. Velen die in vragen als deze de bevestiging voor hun standpunt vinden, willen helemaal geen antwoorden hebben en daarom zullen mijn antwoorden voor hen onaanvaardbaar zijn. Maar aangezien deze vragen

zijn gesteld en overal verspreid, wil ik de barrières uit de weg ruimen die velen in de weg staan om de waarheid te ontdekken en te herstellen. Aangezien hier een mogelijkheid ligt veel van de waarheid te vertellen tegen een achtergrond van heel veel misvattingen, zal ik proberen deze vragen te beantwoorden in overeenstemming met de principes die genoemd worden in I Petrus 3:15, 'altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop, die in u is, doch met zachtmoedigheid en vreze.' Voor mij betekent het woord zachtmoedigheid niet een volgzaam onderwerping, lusteloosheid of gemakkelijk te intimideren. Het betekent welwillendheid en een kalme natuur en emoties. Het woord *vreze* duidt niet op lafheid, maar op respect. Ik zal me beijveren deze vriendelijkheid aan de dag te leggen bij de beantwoording van de vragen.

De titel

Aan geen enkel deel van een folder besteedt een schrijver meer aandacht dan aan de titel en daarom doen we er goed aan zowel de titel als de ondertitel waaronder deze vragen voorkomen, nader te bekijken. Ten aanzien van de titel, *After Death, What?*, bestaat een bekend gedeelte in de Schrift dat hierop antwoord geeft. Als de waarheid van dit vers meer algemeen aanvaard en geloofd zou worden, zouden veel van deze vijftig vragen nooit gesteld zijn en er zou nog maar op weinig vragen antwoord gegeven hoeven worden.

En zoals het de mensen beschikt is, éénmaal te sterven en daarna het oordeel (Hebr. 9:27).

Er wordt gewoonlijk gedacht dat de mens bij zijn dood opstijgt naar de hemel, of afdalt naar de hel. Als dat zo zou zijn, moet de hier geciteerde tekst worden herzien, zodat er staat dat na de dood óf de hemel, óf de hel komt. Maar we kunnen de Schrift niet veranderen, daarom is het waarschijnlijk nodig dat mensen hun opvattingen veranderen.

De periode waarin de mens zich in de toestand van de dood bevindt, wordt door God nooit beschouwd als onderdeel van zijn leven, zijn geschiedenis of zijn ervaring. De dood is een tussentijd waarin de mens niets weet en waarin niets gebeurt (Ps. 6:6; 30:10). Het eerste wat de meeste mensen zullen weten na de dood, is de opstanding voor het oordeel voor de grote

witte troon. De feiten van dood en oordeel zijn grote algemene waarheden en er zijn speciale groepen die de dood nooit zullen zien en anderen die niet in het oordeel zullen komen. Ondanks deze uitzonderingen op de algemeen geldende regel van dood en oordeel, is de boodschap van Hebrëen 9:27 juist: het is de mens beschikt eenmaal te sterven, maar hierna komt het oordeel. De orthodoxe gedachte maakt van de toestand na de dood voor de boze mensen respectievelijk de hel, de opstanding, het oordeel en vervolgens weer de hel. De schriftuurlijke gedachte lijkt te zijn: dood, opstanding oordeel en dan de poel des vuurs.

In de ondertitel gebruikt Ironside het woord 'eindeloze' in plaats van het gebruikelijke woord 'eeuwige.' Ironside doet dat waarschijnlijk niet, maar veel mensen maken onderscheid tussen 'eindeloos' en 'eeuwig' om een dilemma te ontlopen.

Als het woord 'eeuwig' wordt gebruikt, houdt dat strikt genomen in dat er geen begin of eind aan is. Met het oog hierop kan er niet zoiets bestaan als 'eeuwige' straf, aangezien elke straf ongetwijfeld een begin kent. Het woord 'eindeloos' heeft alleen betrekking op de toekomstige duur en om die reden prefereren velen dit woord wanneer zij spreken over de straf. Maar dit levert nog steeds een moeilijke situatie op, aangezien het Grieks geen woord kent dat 'eeuwig' betekent. Mensen kunnen wel lichtvaardig redeneren dat aangezien het bijvoeglijk naamwoord 'eeuwig' zowel voor God als voor de straf wordt gebruikt, beide dezelfde betekenis moeten hebben. Het is niettemin voor de nuchtere student nauwelijks te geloven dat slechte mensen net zo lang zullen blijven bestaan en gestraft worden als God bestaat.

Het is ook opvallend dat Ironside in de ondertitel gebruik gemaakt heeft van het woord *straf*, in plaats van het meer gebruikelijke *pijniging*. Dat maakt het onderwijs veel acceptabeler voor de groep mensen die het onmogelijk achten dat God ooit iemand zal pijnigen. Ironside zelf heeft meerdere malen nadrukkelijk beweerd dat hij niet gelooft dat God ooit iemand zal pijnigen. Dat zal de reden zijn voor zijn gebruik van woord *straf*.

Hij spreekt tevens over de 'onstoffelijke toestand.' Deze woorden worden steeds gebruikt door mensen die zouden aarzelen ze nogmaals te

gebruiken als ze er even langer bij zouden stilstaan en er zorgvuldig over zouden nadenken. Het enige getuigenis dat de Schrift geeft over wezens die ‘onstoffelijk’ zijn, gaat over demonen en boze geesten die in een mens waren gevaren en zijn uitgedreven. Deze hadden geen lichaam, maar andere voorvallen kennen we niet. Deze uitspraak doe ik in het volle bewustzijn van II Corinthe 12:1–3.

Nu de weg is vrijgemaakt met deze inleidende opmerkingen, zal ik de vijftig vragen stuk voor stuk behandelen.

Vraag 1.

Wat bedoelde de Heer toen Hij zei dat men niet bang hoeft te zijn voor hen die het lichaam doden, maar daarna niets meer kunnen doen, als het verlies van de ziel hetzelfde is als de fysieke dood?

Een in het oog springend kenmerk van de meeste literatuur die aangemerkt wordt als Bijbelverklaring of apologetiek, is dat de schrijvers zich nooit vermoeien met het definiëren van de termen die zij gedurig gebruiken. We zien hier ‘het verlies van de ziel’ en ‘fysieke dood,’ maar we kunnen met geen mogelijkheid ontdekken wat Ironside bedoelde toen hij de woorden *ziel* en *dood* heeft gebruikt, of welk idee hij naar voren probeert te brengen met de uitdrukkingen ‘het verlies van de ziel’ en ‘de fysieke dood.’ Dit acht ik een ernstige fout en aangezien ik zal proberen elke dubbelzinnigheid in mijn antwoorden uit te sluiten, zal ik alle termen die ik in deze brochure gebruik precies definiëren. Voor sommigen die deze regels lezen kunnen de definities in eerste instantie de indruk wekken dat ik de vragen ontwijk, maar men zal tot de ontdekking komen dat dit niet de bedoeling is.

Ik geloof niet dat de dood, de dood die alle mensen zullen ondergaan wegens de zonde van Adam, het verlies van de ziel is. Naar mijn mening leert de Schrift pertinent dat de dood een terugkeer is. Bij de dood van Adam werd het scheppende werk dat God aan hem had gedaan weer omgekeerd. Hij was niet uit het niets geschapen, want hij was gemaakt van het stof der aarde. Nadat God Adam uit het stof der aarde had gemaakt, blies Hij de levensadem in zijn neusgaten en zo werd hij **een levende ziel**. Dat is de schepping van de mens en als dat proces wordt omgekeerd, heb je te maken met de dood van de mens. Als de levensadem, ook wel geest

genoemd, tot God terugkeert die hem gegeven heeft en het stof terugkeert tot de aarde, zoals het oorspronkelijk was, betekent dat de dood van de mens. Dat is het nadrukkelijk getuigenis van Genesis 2:7 en 3:19.

Toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; alzo werd de mens tot een levend wezen (Gen. 2:7);

In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren (Gen. 3:19).

Dezelfde waarheid vinden we in Prediker 12:7 waar, na vier dingen die opgesomd worden als symbolen van de dood, gezegd wordt:

En het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.

Mensen die geloven dat de dood een terugkeer is, staan zonder twijfel op de stevige bodem van de Schrift. Bij de dood gaat geen enkel deel van een mens over in een nieuwe of onbekende toestand. De mens was stof voordat hij geschapen werd en hij keert weer terug tot de aarde. De geest (levensadem) was bij God voordat hij aan de mens gegeven werd en bij de dood keert deze weer terug tot God.

Als er geen opstanding der doden is, zou de dood het einde van de mens betekenen en het verlies van alles wat hij ooit geweest is als levende ziel. Het zou zijn vernietiging betekenen. Dat is het uitdrukkelijk onderwijs van Paulus in I Corinthe 15:12–18. Als er geen opstanding uit de doden is, dan zijn ook zij die ontslapen zijn, verloren. Ik geloof echter, met Paulus, dat er een opstanding uit de doden zal zijn, zowel voor de rechtvaardigen als de onrechtvaardigen (Hand. 24:15); zie ook de woorden van onze Heer in Johannes 5:28–29,

Verwondert u hierover niet, want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel.

Juist het feit van de opstanding vertelt ons duidelijk dat de dood niet het einde van de mens is. Het is niet zijn vernietiging. Het is slechts een

tijdelijke toestand. Mijn geschiedenis als levende ziel wordt beëindigd in de dood, maar zal weer beginnen bij de opstanding. Er zal geen regel aan worden toegevoegd, hoeveel jaar ik mij ook in de toestand van de dood zal bevinden. Dat is mijn overtuiging en die overtuiging is ontstaan door voortdurend mijn gedachten aan het Woord van God aan te passen. En als iemand hiertegen protesteert en zegt dat een dergelijk geloof geen troost te bieden heeft, kan ik slechts antwoorden dat ik het Woord niet raadpleeg om aangename dingen te vinden of prettige opvattingen. Ik ga naar het Woord om de waarheid te ontdekken en ik verlang er niet naar om te behoren bij mensen die bij het openen van Gods Woord geen ander doel kennen dan zich verheugen in één of ander aangenaam gevoel.

Nu ik duidelijk heb gemaakt wat ik meen dat de Bijbel leert over de aard en de betekenis van de dood, zal ik me nu uitspreken over wat de Heer heeft bedoeld toen Hij sprak over mensen die het lichaam doden, maar die niet meer kunnen doen dan dat. We hebben daarvoor de gehele passage nodig.

Ik zeg u, mijn vrienden, vreest hen niet, die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem! (Luc. 12:4-5).

Het parallelle gedeelte vinden we in Mattheus 10:28,

En weest niet bevreesd voor hen, die wèl het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel (*GEHENNA*).

Al jaren geleden ben ik tot de overtuiging gekomen dat onder veel belijdende christenen de grootste belangstelling voor deze twee gedeelten bestond omdat men ze wil gebruiken om dingen te bewijzen of te weerleggen. Daarom wordt altijd het eerste gedeelte van deze verzen zwaar benadrukt, terwijl het laatste deel, 'ziel en lichaam kan verderven' vrijwel werd genegeerd. Het kan mij niet schelen wat met deze verzen bewezen of weerlegd kan worden. Van het allergrootste belang is wat God ons hiermee heeft willen leren.

Wanneer we oprecht willen overdenken wat deze verzen te zeggen hebben, moeten we er ons ten volle van bewust zijn dat de trouwe student deze

gedeelten in het Nieuwe Testament moet benaderen met een geest die doordrenkt is van het Oude. Zelfs de student die nog maar net is begonnen, kan voor zichzelf ontdekken dat het Hebreeuws voor 'ziel' *NEPHESH* is en dat dit in de Schriften identiek is aan het Griekse woord *PSUCHE*. Als hij deze dingen weet, zal hij al snel ontdekken dat het Woord van God vaak spreekt over mensen die de ziel doden. Zie Numeri 31:19; 35:11,15,30; Deuteronomium 27:25; Jozua 11:11; 20:3,9. Het woord *NEPHESH* komt in elk van deze teksten voor en elke tekst spreekt over een *NEPHESH*, of ziel, die wordt gedood. Geen enkele student die deze kennis heeft, kan ervan verzekerd zijn dat hij de waarheid van de Nieuwtestamentische gedeelten heeft ontdekt, tenzij zijn opvattingen in overeenstemming zijn met de openbaring in het Oude Testament. Het probleem wordt nu teruggebracht tot de kennelijke tegenstrijdigheid tussen de Oudtestamentische gedeelten die spreken over mensen die de ziel doden en het Nieuwtestamentische gedeelte waarin gesteld wordt dat de mens niet in staat is de ziel te doden.

Deze kennelijk tegenstrijdige beweringen stemmen echter direct met elkaar overeen als we inzien dat in Mattheüs 10:28 en Lucas 12:4-5 geen relatie bestaat met moord of doodslag. Het woord *doden* heeft in de gedeelten die we nu overdenken met geen van beide ook maar iets te maken. Dat maken we op uit het feit dat Lucas 12:5 spreekt over God Die doodt, maar God vermoordt nooit iemand. Zowel het Griekse woord dat hier is gebruikt, als de context tonen aan dat het woord doden hier te maken heeft met 'ergens een eind aan maken' op basis van een gerechtelijke uitspraak. De gerechtshoven in deze wereld kunnen dat doen voor zover het gaat om het lichamelijke aspect van de mens. Zij kunnen dat niet doen ten aanzien van de mens als ziel. Maar God kan dat doen, want Hij is in staat de mens als lichaam en de mens als ziel in *GEHENNA* te verderven. Geen menselijk gerechtshof kan iemands uiteindelijke bestemming bepalen. Het is God alleen die dat kan doen.

Vraag 2.

Is een ziel die niet tezamen met het lichaam gedood kan worden dan niet onsterfelijk?

Absoluut niet! Een ziel die vernietigd kan worden is niet onsterfelijk. Dit is het bouwen van een leerstelling op gevolgtrekkingen, terwijl de uitspraak van Paulus aan Timotheüs volstrekt wordt genegeerd, namelijk dat de Here Jezus de Enige is die onsterfelijkheid heeft (I Tim. 6:16).

Vraag 3.

Is het u opgevallen dat de Schrift de termen 'sterfelijk,' 'sterfelijkheid,' en 'onsterfelijkheid' gebruikt in verband met het lichaam (zie Rom. 8:11; I Cor. 15:53)?

Na veel tijd te hebben besteed aan de bestudering van deze woorden, is mij dat opgevallen en nog veel meer. Ik weet dat de Schrift nooit spreekt over een onsterfelijke ziel. Zoals al eerder opgemerkt, wordt gezegd dat de Here Jezus de Enige is die onsterfelijkheid heeft. Dit gedeelte (I Tim. 6:16) stelt voor mij de vraag over onsterfelijkheid boven elke discussie. Het is mij onmogelijk aan alle mensen iets toe te schrijven wat de Schrift alleen toeschrijft aan Jezus Christus.

Al vele eeuwen ontleent het christendom het dogma van de natuurlijke onsterfelijkheid van de mens aan de Griekse filosofie en probeert dat vervolgens te bewijzen met gevolgtrekkingen uit het Woord van God. Dat brengt de mensen die deze leerstelling aanhangen in de onzinnige positie dat zij een dogma willen bewijzen dat als zodanig niet gevonden kan worden in het Woord. Een duidelijk voorbeeld hiervan vinden we in de geschriften van J.N. Darby. In *The Hopes of the Church*, dat in 1841 is uitgegeven, beweert Darby het volgende:

We willen hier onze overtuiging uitspreken dat de gedachte van de onsterfelijkheid van de ziel niet uit het evangelie voortkomt; dat die daarentegen komt van de platonisten en dat precies in de tijd dat de komst van Christus in de kerk werd ontkend, of althans dat men daarop de visie begon te verliezen, de leer van de onsterfelijkheid van de ziel de leer van de opstanding ging vervangen. Dat was ongeveer in de tijd van

Origenes. Het is eigenlijk overbodig te zeggen dat we niet twijfelen aan de onsterfelijkheid van de ziel; we merken hier alleen het feit op dat deze opvatting de plaats heeft ingenomen van de leer van de opstanding van de kerk, als het tijdperk van haar vreugde en heerlijkheid.'

Ik betwijfel of er een meer relevant voorbeeld van de verblindheid en de heersende macht van de traditie gevonden kan worden dan deze. Hier is iemand die zegt dat 'de gedachte van de onsterfelijkheid van de ziel niet uit het evangelie voortkomt' maar ontstaan is bij de volgelingen van Plato, dat die is gekomen als substituut voor het dogma van de opstanding in de periode waarin de komst van Christus uit het oog was verloren en tóch, beweert hij stellig, *twijfelen we er niet aan*.

Vraag 4.

Als een geest niet kan leven zonder lichaam, hoe verklaart u dan het bestaan van God, Die een Geest is (Joh. 4:24)?

Een geest kan wél leven zonder lichaam. Als een geest een lichaam zou hebben, zou hij geen echte geest zijn. Dat wordt duidelijk uit de woorden van onze Heer tot Zijn discipelen:

Ziet mijn handen en mijn voeten, dat Ik het zelf ben; betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet, dat Ik heb (Luc. 24:39).

Met deze woorden ontkende onze Heer dat Hij een geestelijk wezen was en Hij maakte ook de ware aard van alle geestelijke wezens duidelijk. Zij hebben namelijk geen vlees en beenderen. Deze woorden zouden voldoende moeten zijn om iedereen te dwingen meer accuraat na te denken over het onderwerp 'geesten.'

In de Bijbel worden duidelijk en onmiskenbaar drie klassen geschapen wezens genoemd. Dat zijn geestelijke wezens, hemelse wezens en menselijke wezens, die respectievelijk geesten, engelen en mensen worden genoemd. Wij maken deel uit van één van deze drie klassen. Met het oog op de heersende ontstellende verwarring en onkunde, is het nodig met nadruk te zeggen dat wij nóch hemelse, nóch geestelijke wezens zijn. Wij zijn menselijke wezens – de hoogste orde van alle geschapen wezens.

Vele onwetende mensen geloven dat de dood hen zal veranderen in engelen en anderen geloven dat zij er geestelijke wezens door worden. Dat is vreemd aan het Woord van God, maar toch volharden mensen in dergelijke opvattingen. Ik ben ervan overtuigd dat de kern van de goddelijke openbaring is, dat wat wij in dit leven zijn, we ook in onze dood en opstanding zullen zijn, namelijk menselijke wezens. Ik verwacht nooit een engel of geest te worden. Ik wil ook nooit een engel of geest worden. In Gods scheppingsorde ben ik een mens, een menselijk wezen en dat zal ik altijd blijven. Een menselijk wezen is geen geestelijk wezen.

In de Schrift bestaat niet zoiets als een 'ontlichaamde geest.' Er bestaan boze geesten die geprobeerd hebben lichamelijk te worden in menselijke wezens en die hun dubieuze doelstelling hebben bereikt. Toen onze Heer te maken kreeg met deze boze geesten, wierp Hij hen uit. Of, meer precies uitgedrukt, Hij ontnam hen het lichaam. Dit komt in de Bijbel het dichtst bij iets als een 'ontlichaamde geest.'

Alle verwarring die over dit onderwerp bestaat, kan teruggevoerd worden op de gewoonte om van de geest van de mens, namelijk de menselijke geest, een geestelijk wezen te maken. De menselijke geest is geen afzonderlijke eenheid of een aparte persoonlijkheid die tijdelijk de beschikking heeft over een lichaam.

Na zorgvuldig onderzoek ben ik tot de conclusie gekomen dat er een klasse wezens bestaat die geesten worden genoemd en dat deze geen lichamelijk aspect hebben. Sommige van deze wezens zijn in zonde gevallen en deze zijn mensen binnengedrongen en beheersen hen door hun overwinning op de menselijke geest. God verhoede echter dat ik zou proberen de aard en het karakter van de menselijke geest te vergelijken met enig geestelijk wezen, of deze nu gevallen is of niet. De menselijke geest is het gevolg van het leven van God waardoor wij levende zielen zijn geworden. Hij is geen geestelijk wezen en hij heeft geen afzonderlijke persoonlijkheid. Bij de dood van de mens gaat de geest terug naar God die hem gegeven heeft. Als hij terugkeert tot Hem, zal het precies zo zijn als voordat hij tot ons is gekomen.

We moeten evenwel altijd in gedachten houden dat het woord *geest* talloze betekenissen heeft. Ik ben het van harte met Ironside's bewering eens:

We doen er goed aan te bedenken dat zelfs in het Engels het woord 'geest' een aantal betekenissen heeft, afhankelijk van de relatie waarin het gebruikt wordt en deze betekenissen kunnen niet door elkaar worden gehaald, zonder de taal geweld aan te doen. (Citaat uit *Death and Afterwards*, p. 40)

En nu terugkomend op de vraag: ik geef grif toe dat geesten kunnen leven zonder lichaam. Als zij lichamen zouden hebben, zijn het geen geesten.

Vraag 5.

Wat te zeggen over engelen die 'geesten' worden genoemd (Hebr. 1:7,14)?

De mensen die beide teksten lezen die in de vraag worden aangehaald, zullen direct ontdekken dat 'geest' hier een aspect is van de engelen, net zoals een 'vuurvlam' een aspect is van Zijn dienaren. God is geest, mensen zijn geesten en engelen zijn geesten. Dit is geen kwalificatie van hun aard, maar het is een manier om een element naar voren te brengen dat al deze wezens gemeenschappelijk hebben. Degene die wij Vader noemen is de Godheid. Hij is God, geen mens, geen engel en ook geen geest. Als Hij een mens was geweest, zou Hij geen God zijn en als Hij een geest was geweest, zou Hij geen God zijn. Johannes 4:24 zou moeten luiden: 'God is geest.' Het is net zo fout om hier het onbepaald lidwoord 'een' tussen te voegen als wanneer we van I Johannes 4:8 zouden maken: 'God is een liefde.' De woorden 'Gods is geest,' geven één aspect van Zijn wezen aan, een aspect dat Hij gemeenschappelijk heeft met menselijke wezens, hemelse wezens en geestelijke wezens. Ja zelfs geestelijke wezens hebben het geestelijke aspect.

De kloof tussen God en Zijn schepselen zou te groot zijn als er niet een gemeenschappelijk aspect zou bestaan. Dat is geest. De Zoon neemt van de dingen Gods, die geest is, en openbaart deze aan ons die geesten zijn. Het uitgangspunt voor elk begrip tussen God en de mens is het feit dat Hij geest is en dat de mens geest is. Als we dit beter zouden begrijpen, zou het gevolg een geweldige toename zijn van ware gemeenschap en aanbidding tot God Die geest is en zij die Hem aanbidden moeten Hem aanbidden in geest. De geest van de mens is met name de plaats van zijn intellect. Als geest weet de mens, als geest redeneert hij, als geest ontvangt hij

onderwijs van God. De ruimte belet me om verder in te gaan op het leven dat onze geest wordt geschonken door het Woord. Dat is het grote wonder waardoor zondaren veranderd worden.

Vraag 6.

Hoe verklaart u het eindeloze bestaan van demonen, die boze en verloren geesten zijn (Luc. 8:27-29; Marc. 1:23-26)?

Het is helemaal niet nodig hun eindeloze bestaan te verklaren. Zij zijn niet aan de dood onderworpen en zij zullen blijven bestaan totdat zij vernietigd worden op de dag waarop zij door God geoordeeld worden.

Vraag 7.

Wat kunt u zeggen over engelen die gezondigd hebben en die met eeuwige banden onder donkerheid bewaard worden gehouden tot de dag des oordeels (Judas 6)?

Toen de dood tot alle mensen was doorgedrongen, gebeurde dat niet met de engelen. Engelen zijn niet onderworpen aan de dood. In Adam sterven allen, maar engelen zijn niet 'in Adam.' Daarom worden engelen die gezondigd hebben in ketenen bewaard tot de dag van het oordeel. De mens komt in de toestand van de dood en zal de opstanding meemaken. Zonde onder de engelen leidt tot gevangenneming. Zonde onder mensen leidt tot de dood. Engelen zullen uit hun gevangenschap worden gehaald om geoordeeld te worden. Mensen zullen opgewekt worden uit de dood om geoordeeld te worden.

Vraag 8.

Hoe kunnen de mensen van Sodom en Gomorra de toorn van een eeuwig vuur ondergaan, als zij vernietigd zouden zijn, of geheel zonder bewustzijn zouden zijn als zij door werkelijk vuur zijn vernietigd (Judas 7)?

Het lijkt mij dat Judas 7 eerder spreekt over 'steden' dan over mensen. Deze steden zijn nog steeds voorbeelden van Gods vernietigend oordeel en zij zullen dat blijven tot het einde van deze aïoon. Laten we er echter vanuit gaan dat de mensen van Sodom en Gomorra de toorn van eeuwig vuur

hebben ondergaan, vanaf de dag van hun dood door werkelijk vuur. In vraag 17 wijst Ironside erop dat het voor de mensen van Sodom op de dag des oordeels dragelijker zal zijn dan voor de mensen van Kapernaüm. Dit dilemma heeft hij zelf in het leven geroepen. In deze vraag laat hij de mensen van Sodom al lijden onder een toorn van eeuwig vuur, terwijl hij in vraag 17 hen een dragelijker lot laat hebben op de dag des oordeels. Worden de mensen van Sodom dan uit het 'eeuwige vuur' gehaald en vervolgens in een vuur gebracht dat dragelijker zal zijn ná het oordeel?

Het lijkt mij dat een eerlijke vertaling van Judas 7 een geweldige hulp kan zijn voor het begrijpen van de boodschap.

Gelijk Sodoma en Gomorra, en de steden rondom hen, die op gelijke wijze als deze zich hebben overgegeven aan ontucht, en ander vlees nagaande, voor ons liggen als een voorbeeld, de straf van aionisch vuur ondervindend.

Vraag 9.

Toen de Heer de dief aan het kruis vertelde: 'heden zult gij met Mij in het paradijs zijn' (Luc. 23:43), bedoelde Hij toen dat hij vast in slaap zou zijn en van niets zou afweten?

Als de Heer dat had bedoeld, zou Hij het ook hebben gezegd. Hij sprak niet over slaap of bewustzijn. Hij gaf antwoord op het verzoek van deze misdadiger om hem te gedenken als Hij in Zijn koninkrijk zou komen. De meeste mensen, in hun zalige onwetendheid, zijn in staat om het antwoord van de Heer te beschouwen als een eilandje in de Schrift, geheel losstaand van en zonder enige relatie met iets wat onze Heer op andere plaatsen over deze dingen heeft gezegd. Bepaalde grote waarheden in de Schrift komen mij vanzelf in de gedachten als ik deze woorden lees, namelijk:

1. De Here Jezus zei dat zoals Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo ook Hij gedurende dezelfde periode in het hart der aarde zou zijn (Matt. 12:40). Ik heb het idee dat deze woorden vervuld zijn tussen het moment van Zijn dood en van Zijn opstanding en daarom geloof ik dat Hij in het hart van de aarde was gedurende drie dagen na Zijn dood;

2. Na Zijn opstanding heeft Hij Maria verboden Hem aan te raken, met de woorden dat Hij nog niet opgevaren was naar Zijn Vader (Joh. 20:17);
3. De stellige uitspraken van Paulus in II Corinthe 12:2–4 identificeren het paradijs ongetwijfeld als de derde hemel. Het paradijs kan niet rondgezeuld worden om het te laten passen in één of andere vorm van onderwijs;
4. Als Hij gedurende drie dagen na Zijn dood in het hart van de aarde was, bevond Hij zich op de dag van Zijn dood dus niet in het paradijs. Wat bedoelde Hij dan toen Hij tot de misdadiger zei: ‘voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn’?

Deze vier relevante feiten zijn duidelijk en zij dwingen de ware student om ijverig te zoeken naar de betekenis van deze woorden. De mensen hebben weinig op met de werkelijke betekenis en zij vertrouwen erop dat zij de waarde ervan volledig hebben benut wanneer zij ze gebruiken als bewijs dat de mens bij zijn dood direct naar het paradijs gaat. Als deze woorden betekenen dat de dief in het paradijs zou zijn met de Heer op de dag dat zij werden uitgesproken, worden we geconfronteerd met onoverkomelijke problemen, zoals blijkt uit de vorige paragrafen.

De mensen zullen geneigd zijn om uit te roepen: ‘maar wat kunnen deze woorden dan anders betekenen?’

Mijn antwoord hierop is dat in de vertaling de komma op zo’n plaats is gezet dat aan deze woorden geen andere betekenis toegekend kan worden. Maar aangezien **in het oorspronkelijke Grieks geen komma’s stonden**, hebben we het volste recht deze te verwijderen. Geen enkele pennenstreek van een of andere vertaler mag ooit een barrière vormen voor de waarheid van God. Als iemand bekend raakt met het Oude Testament, zal hij direct erkennen dat de uitdrukkingen ‘heden,’ ‘thans’ en ‘deze dag’ Hebriërs zijn die in alle situaties zijn gebruikt waarin de zaak die besproken wordt, gewichtig en belangrijk is.

Weet daarom heden en neem het ter harte (Deut. 4:39);

Zijn inzettingen en zijn geboden, die ik u heden opleg (Deut. 4:40);

Wat ik u heden gebied, zal in uw hart zijn (Deut. 6:6);

Onderhoud dus het gebod, de inzettingen en verordeningen, die ik u heden gebied na te komen (Deut. 7:11);
Heel het gebod, dat ik u heden opleg (Deut. 8:1);
Neem u ervoor in acht, dat gij de HERE, uw God, niet vergeet door zijn geboden, zijn verordeningen en zijn inzettingen, die ik u heden opleg, te verwaarlozen (Deut. 8:11);
Ik betuig heden tegen u, dat gij voorzeker zult omkomen (Deut. 8:19);
Die ik u heden opleg (Deut. 10:13);
Immers, gij kent thans... zijn grootheid, zijn sterke hand en zijn uitgestrekte arm (Deut. 11:2);
Onderhoudt dus heel het gebod, dat ik u heden opleg (Deut. 11:8);
De geboden, die ik u heden opleg (Deut. 11:13);
Zie, ik houd u heden zegen en vloek voor (Deut. 11:26);
De geboden van de HERE, uw God, die ik u heden opleg (Deut. 11:27);
Dan zult gij naarstig onderhouden al de inzettingen en de verordeningen, die ik u heden voorhoud (Deut. 11:32);
Daarom geef ik u heden dit gebod (Deut. 15:15);
Daarom verklaar ik u op de dag van heden, dat ik rein ben van aller bloed (Hand. 20:26);
Dat ik mij heden voor u zal mogen verantwoorden (Hand. 26:2).

Het heeft geen enkele zin als mensen beweren dat de Heer *niet* gezegd kan hebben: ‘voorwaar, Ik zeg u *vandaag*,’ waarbij ‘vandaag’ betrekking heeft op de dag waarop deze woorden zijn gesproken. Hetzelfde idioom komt te vaak voor in het geïnspireerde Oude Testament om te kunnen beweren dat onze Heer een ‘een nutteloze en dwaze gemeenplaats’ gebruikt heeft, zoals een schrijver onlangs heeft beweerd. Dit idioom kent parallellen in bijna iedere taal. Het gebruikelijk: ‘ik zeg je nú,’ is een vergelijkbaar idioom.

Laat ons bedenken dat op de zwartste dag die het heelal ooit heeft gekend, één mens voldoende geloof had om een verzoek te doen met het oog op de toekomst. Op die zwarte dag, de donkerste die de wereld ooit gekend heeft, zei onze Heer:

Voorwaar, Ik zeg u heden, gij zult met Mij zijn in het paradijs.

Vraag 10.

Hoe kon van Abraham, Isaak en Jacob, duizenden jaren nadat zij zijn overleden, worden gezegd dat zij ‘voor Hem leven,’ als dood en vernietiging synoniemen zijn (Luc. 20:38)?

Ik verbaas me soms over de ongevoelige manier waarop deze woorden gescheiden worden van hun context. Zij werden gesproken tot de Sadduceeën, die ontkennen dat er een opstanding is. In Marcus 12:26 en Lucas 20:37 ontdekken we wat onze Heer wilde bewijzen door de les van Abraham, Isaak en Jacob aan te halen. Hij wilde aantonen dat ‘de doden opgewekt worden,’ terwijl mensen Hem willen laten bewijzen dat de doden levend zijn. Aangezien het doden zijn die worden opgewekt, is het niet nodig dat Abraham, Isaak en Jacob worden opgewekt uit de dood als zij nu zouden leven. Het bewijs van onze Heer op deze plaats vereist juist dat zij dood zijn en daarom is de opstanding een noodzakelijkheid, anders zou God de God van de doden zijn. Aangezien Hij dat niet is, is de opstanding noodzakelijk.

Onze Heer heeft tot de joden gezegd: ‘uw vaders hebben in de woestijn het manna gegeten en zij zijn gestorven’ (Joh. 6:49). Hoe kon Hij zoiets zeggen als zij levend zouden zijn? Petrus heeft gezegd over David ‘dat hij én gestorven én begraven is, en zijn graf is bij ons tot op deze dag’ (Hand. 2:29). Hoe kon hij deze stellige bewering doen als David in leven zou zijn?

Maar, zal iemand tegenwerpen, er staat toch dat allen voor Hem leven?

Deze moeilijkheid ontstaat omdat we aan woorden de betekenis geven die ons belijft. Het woord ‘leven’ betekent niet noodzakelijk ‘in leven zijn.’ Het betekent zonder enige twijfel *in herinnering blijven*. Een kind dat is overleden, *leeft* bijvoorbeeld in de herinnering van zijn moeder. Aangezien zelfs de haren op ons hoofd zijn vastgesteld (niet geteld), leven Abraham, Isaak en Jacob in Gods herinnering.

Vraag 11.

Denkt u niet dat alle mensen die de Here Jezus het verhaal over de rijke man en Lazarus hebben horen vertellen vanzelfsprekend aangenomen hebben dat Hij daar een bewust bestaan in geluk of ellende na de dood mee wilde onderwijzen?

Het is niet eenvoudig te zeggen wat de blinde en hebzuchtige Farizeeën ‘vanzelfsprekend aangenomen hebben’ toen zij deze woorden hoorden. Als dit relaas wordt gelezen zonder de context daarin te betrekken, zou men ‘vanzelfsprekend kunnen aannemen’ dat er kwaad schuilt in rijkdom en rechtschapenheid in armoede en dat engelen komen als iemand sterft om hem in de schoot van Abraham te dragen, dat Abraham een of ander hoge positie bekleedt in een plaats van zegening, dat mensen in de zegenrijke omgeving en in de ellendige toestand met elkaar converseren. Men zou ook kunnen veronderstellen dat de posities tijdens dit leven omgekeerd zullen worden in de dood. Ik geloof echter niet dat hier ook maar iets van wordt onderwezen en ik geloof niet dat onze heer ‘een bewust bestaan in geluk of ellende na de dood’ wilde onderwijzen. Mijn redenen hiervoor heb ik uiteengezet in mijn brochure *‘The Rich Man and Lazarus.’*¹

Vraag 12.

Als het alleen maar een gelijkenis is die betrekking heeft op de veranderde relatie tussen joden en heidenen na de afwijzing van Christus, zoals sommigen leren, waarom is die grote kloof er dan?

Het verhaal van de rijke man en Lazarus is geen gelijkenis en evenmin een historisch verslag. Ik leer niet dat het betrekking heeft op de veranderde verhouding tussen de twee klassen waar u op doelt. Het verhaal is samengesteld uit woorden van hoon, ontdekking en verwijt, gericht tot Zijn onverbiddelijke vijanden.

---

¹ In het Nederlands uitgegeven door St. Lachai Roï met de titel: *De rijke man en Lazarus.*

Vraag 13.

Kunt u eerlijk beweren dat mensen die van het jodaisme over willen gaan naar het christendom en vice versa dat niet kunnen?

Iemand die het Woord kent, kan dat onmogelijk beweren. Ik heb het nooit gezegd.

Vraag 14.

Als 'eeuwig niet eeuwig betekent,' waarom wordt het dan als tegenstelling tot 'tijdelijk' gebruikt? 'Het zichtbare is tijdelijk, maar het onzichtbare is eeuwig' (II Cor. 4:18).

Een mens zou zichzelf volkomen belachelijk maken als hij zegt dat *eeuwig* niet *eeuwig* betekent. Maar het staat zonder meer open voor discussie of het Griekse woord *AIONIOS* wel *eeuwig* betekent of niet. De werkelijke tegenstelling in II Corinthe 4:18 is tussen de Griekse woorden *PROSKAIROS* en *AIONIOS*. Het woord *PROSKAIROS* komt vier maal voor in het Nieuwe Testament. In Mattheüs 13:21 en Marcus 4:17 is het vertaald met 'ogenblik' en in Hebreëen 11:25 met 'tijdelijk'. Deze gedeelten laten de ware betekenis van het woord zien. Het betekent voorbijgaand en niet tijdelijk. Voorbijgaand betekent slechts enige tijd durend, tijdelijk betekent letterlijk deel uitmaken van, of beperkt worden door tijd. De dingen die we zien zijn voorbijgaand. Zij houden slechts korte tijd stand. De dingen die we niet zien zullen blijven voor de eonen. Zij zijn aionisch.

Vraag 15.

Als er een sterker woord bestaat dan wat wordt gebruikt voor de eeuwige of eindeloze straf, waarom is dat sterkere woord dan niet gebruikt voor 'eeuwig leven,' 'de eeuwige Geest' en 'de Koning der eeuwen (Matt. 25:46; Heb. 9:14; I Tim. 1:17)?

God heeft het juiste woord op al deze plaatsen gebruikt en het zou goed zijn als alle mensen deze woorden zouden naspeuren op alle plaatsen, zodat zij de bedoeling van de Geest hiermee zouden kennen.

In Mattheüs 25:46 is het duidelijk dat als deze mannen naar het ‘eeuwige leven’ gaan, zij naar de aioon van het koninkrijk gaan. Alle mensen die leven tijdens de aioon van het koninkrijk hebben aionisch leven. De Geest van die aioon zal de Heilige Geest zijn en daarom wordt Hij de aionische Geest genoemd. Die aioon zal worden beheerst door de Here Jezus en daarom wordt Hij de Koning der aioon genoemd.

Vraag 16.

Als alle gewichtige uitspraken over de worm die niet sterft, de buitenste duisternis, de poel des vuurs symbolen zijn, moeten we dan aannemen dat de werkelijkheid zwakker of geringer is dan de beelden die gebruikt zijn om die uit te beelden?

Aangezien beeldspraak wordt gebruikt om iets te benadrukken, zou die altijd sterker moeten zijn dan de werkelijkheid. Het gaat hier echter om de vraag of het symbolen zijn of niet. Naar mijn opvatting is de ‘worm die niet sterft’ een symbool of beeld van iets anders, want ik geloof niet in wormen die eindeloos leven. Als dat klopt, hebben wij de taak te ontdekken wat ermee wordt uitgebeeld. ‘Buitenste duisternis’ moet ook wel een beeldspraak zijn, maar de ‘poel des vuurs’ is in geen enkele betekenis van het woord beeldspraak. Het is een krachtige realiteit, een echte poel met als inhoud gesmolten zwavel (vuur en zwavel).

Vraag 17.

Als de uiteindelijke straf vernietiging inhoudt, hoe is het dan mogelijk dat het voor de mensen van Sodom in het oordeel dragelijker zal zijn dan voor die uit Kapernaüm; of voor die van Tyrus en Sidon dragelijker dan die van Betsaida of Chorazin (Matt. 11:21-24)?

De uiteindelijke straf wordt in het Woord van God nergens vernietiging genoemd, maar verderf. Dat is het woord dat God heeft gebruikt om het te beschrijven en ik weiger me daarvan af te laten brengen. Het probleem dat het oordeel voor sommigen dragelijker zal zijn dan voor anderen, is voor Ironside waarschijnlijk net zo raadselachtig als hij het wil doen voorkomen voor hen die niet dezelfde zienswijze als hij hebben. In vraag 8 laat hij de

mensen van Sodom al de wraak van het eeuwige vuur ondergaan en in deze vraag geeft hij toe dat het voor hen dragelijker zal zijn op de dag des oordeels. Hoe kan hun huidige straf nu eindeloos zijn, als die gewijzigd zal worden in iets dat dragelijker is ná de dag des oordeels. De problemen die door dit gedeelte worden veroorzaakt, verdwijnen direct als we inzien dat oordeel en bestraffing twee verschillende dingen zijn. Het gaat hier om het oordeel dat dragelijker is en de straf volgt op het oordeel en gaat er niet aan vooraf. De mannen van Tyrus en de mannen van Bethsaïda zijn allemaal dood. Zij zullen uit de dood worden opgewekt om in het oordeel te verschijnen. Dat oordeel zal voor de mannen van Tyrus makkelijker te verdragen zijn dan voor de mannen van Bethsaïda.

Vraag 18.

Als Judas vernietigd is, welke speciale kracht schuilt er dan in de woorden van de Heer: het ware voor die mens goed geweest, als hij niet geboren was (Matt. 26:24)?

Judas is niet vernietigd en dat zal ook niet gebeuren. Hij is dood en hij zal uit de dood worden opgewekt om terecht te staan voor de grote witte troon. Zijn straf zal over hem worden uitgesproken op die dag. Ik denk dat er geen enkele hoop is voor deze persoon die een leugenaar, dief en verrader was.

Vraag 19.

In welke zin zou het voor Judas erger zijn dan voor enige andere verlorene, als allen tezamen worden vernietigd?

De woorden 'het ware voor die mens goed geweest, als hij niet geboren was,' hebben niet noodzakelijk betrekking op de toekomstige straf van Judas.

Te veel mensen willen aan deze woorden de betekenis geven dat het voor Judas in de hel veel erger zal zijn dan voor enig ander persoon. Als we eens stilstaan bij het afschuwelijk stigma dat al meer dan tweeduizend jaar verbonden is aan de naam Judas en daaraan verbonden zal blijven zo lang

het Woord van God blijft bestaan, ware het voor hem veel beter geweest niet geboren te zijn, welke andere straf hij ook nog moge krijgen.

Vraag 20.

Als het geworpen worden in de poel des vuurs de vernietiging tot gevolg heeft, hoe komt het dan dat over het beest en de valse profeet geschreven is dat zij duizend jaar nadat zij daarin zijn geworpen nog in leven zijn (Openb. 20:10)?

Geworpen worden in de poel des vuurs leidt niet tot vernietiging, maar tot verderf. Dat is geen haarkloverij over woorden. We kunnen niet toestaan dat mensen de woorden van God van ons afnemen en ze hun eigen woorden onze mond laten leggen. Het woord verderf is een schriftuurlijk woord, een eerlijke en juiste vertaling van het Griekse woord *APOLLUMI*. Het is duidelijk dat de orthodoxe mensen erg bevreesd zijn voor het woord verderf. God zegt dat het einde van sommige mensen het verderf is (Fil. 3:19). Hij heeft het woord vernietiging niet gebruikt.

Het is een pure veronderstelling, zonder enige grond, als iemand beweert dat in Openbaring 20:10 van het beest en de valse profeet wordt gezegd dat zij na duizend jaar nog levend in de poel des vuur zijn. Uit dit vers kunnen we hooguit opmaken dat zij in de poel des vuurs *zijn* na de duizend jaar, maar zelfs dát berust op een door vertalers tussengevoegd woord. Namelijk het woord '*zijn*' dat in cursief staat.

Sommige lezers van deze brochure hebben Ironside misschien wel eens zijn favoriete verhaal horen vertellen waarover zijn toehoorders altijd verrukt zijn. Het is een voortreffelijke anekdote om de waarheid te illustreren dat de cursieve woorden in de Bijbel altijd door vertalers zijn tussengevoegd. Het gaat om een donker prediker die, wanneer hij dat soort cursieve woorden tegenkwam, altijd met zijn vuist op de preekstoel sloeg, omdat hij er zeker van was dat dit Gods aanwijzingen waren om iets te benadrukken. Het lijkt erop dat Ironside precies dat doet ten aanzien van het cursieve woord *zijn* in Openbaring 20:10.

Ik geef grif toe dat er een ellips in Openbaring 20:10 voorkomt. Eén of meerdere woorden zijn weggelaten en die moeten worden toegevoegd om

hier een begrijpelijk gedeelte van te maken. De Statenvertaling heeft het woord *zijn* toegevoegd, maar als we proberen te ontdekken waarom juist dát woord is toegevoegd, kan daarvoor geen geldige reden gevonden worden. Bij de stijlfiguur ellips moeten woorden uit de context worden aangevuld. Het woord *zijn* heeft geen enkele relatie met welke gedachte dan ook in de context. Het voegt er een radicaal nieuwe gedachte aan toe die nergens anders in dit hoofdstuk gevonden kan worden.

In Mattheus 14:19 (St.Vert.) lezen we bijvoorbeeld over de Here Jezus, Die 'de broden den discipelen [gaf], en de discipelen aan de scharen' In de laatste uitspraak vinden we een ellips die elke lezer in zijn gedachten moet aanvullen, anders heeft die uitspraak geen enkele betekenis. Als we die niet aanvullen, is de betekenis dat de Here Jezus de discipelen aan de scharen heeft gegeven. De lezer vult deze woorden automatisch aan met 'gaven de broden' en dat is goed, want een ellips moet altijd worden aangevuld met de gedachte die uit de context blijkt. Het zou onjuist zijn er een woord of gedachte aan toe te voegen die niet door de context wordt aangegeven. Stel dat we dit zouden aanvullen met 'verkochten de broden' in plaats van 'gaven de broden.' Dat zou een slechte zaak zijn, want dat zou kwaadspreken zijn over de trouwe discipelen.

De woorden waarmee Openbaring 20:10 aangevuld zou moeten worden, zijn de woorden 'werd geworpen.' Deze woorden komen zowel in de bredere context (Openb. 19:20) als de directe context voor, namelijk in de tekst zelf. Als we dat doen, luidt dit gedeelte als volgt:

En de duivel die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, waar ook het beest en de valse profeet *waren geworpen*, en zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in de aionen der aionen.

Vraag 21.

Uitgaande van dezelfde hypothese: welke kracht ziet u in de woorden: zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheden (Openb. 20:10)?

Godvruchtige mensen zijn altijd teruggeschrokken voor de gedachte dat God verantwoordelijk zou zijn voor de pijniging van iemand. Men zal

geschriften van Ironside tevergeefs nazoeken op één duidelijke uitspraak dat het loon der zonde de eeuwige pijniging is.

God heeft een geweldige barrière opgeworpen die voldoende moet zijn om iedereen ervan te weerhouden al te snel de leerstelling te aanvaarden dat eeuwige pijniging de straf is die mensen moeten ondergaan voor de zonden die zij in dit leven hebben begaan. Dat is de uitspraak in Openbaring 14:10 waar gezegd wordt: 'en hij zal gepijnigd worden met vuur en zwavel ten aanschouwen van de heilige engelen en van het Lam.' Deze uitspraak vereist, welke betekenis we ook aan 'gepijnigd worden met vuur en zwavel' geven, dat het iets moet zijn wat kan plaatsvinden in de aanwezigheid van het Lam.

Toen Ironside te maken kreeg met dit moeilijke gedeelte in zijn commentaar op Openbaring, ging hij er geheel en al aan voorbij. Zijn behandeling ervan bestaat uit enkele krasse oordelen over de Zevende-dags Adventisten met betrekking tot enkele van hun leerstellingen.

De tijd zal nog komen waarin de honger naar de waarheid de studenten tot het Woord zal voeren om een volledig en nauwgezet onderzoek te doen naar het woord 'pijniging.' Het is een belangrijk terrein en er is groot gebrek aan mensen die het ontginnen.

Vraag 22.

Welke rechtvaardiging heeft u om, 'Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid,' en 'Hem, die tot in alle eeuwigheden leeft,' de betekenis te geven van eeuwigheid, terwijl u, 'dag en nacht gepijnigd in alle eeuwigheden,' tot een korte periode beperkt?

Ik zou de betekenis 'eeuwigheid' niet aan de eerste twee uitspraken willen toekennen, noch zou ik aan de derde een beperkte periode willen verbinden.

Het Griekse woord *AIOON* was het eerste Griekse woord dat ik leerde kennen. In die tijd leerde ik dat de betekenis ervan 'eeuw,' of een periode was en in geen enkele van al mijn volgende studies heb ik ooit maar iets

kunnen vinden waaruit de onjuistheid hiervan bleek.² Ik herinner me goed de sprekende bewijzen die dr. James M. Gray leverde om aan te tonen dat *AIOON eeuw* betekent. Dat het de betekenis heeft van een periode, wordt duidelijk uit het gebruik ervan in het Nieuwe Testament, waar we lezen over het ‘einde van de *AIOON*’ in Mattheüs 24:3, de ‘tegenwoordige boze *AIOON*’ in Galaten 1:4 en de ‘komende *AIOON*’ in Marcus 10:30. Ik geloof dat dit woord op alle plaatsen vertaald zou moeten worden met het woord *aioon* in het Nederlands. Hierdoor wordt het voor ons mogelijk de accuratesse van het door God gegeven Woord te handhaven. Daar vinden we het enkelvoud *aioon*, het meervoud *aionen*, het dubbele enkelvoud *aioon der aioon*, het enkelvoud in combinatie met het meervoud *aioon der aionen* en het dubbele meervoud *aionen der aionen*. Tot op dit moment ben ik nooit enige schrijver uit de fundamentalistische hoek tegengekomen die dit schijnt te weten, zich ervoor lijkt te interesseren, of enige poging doet dit schriftuurlijke fenomeen te verklaren.

De volledige uitspraak van Hebr. 1:8 luidt, letterlijk vertaald, als volgt:

Maar tot de Zoon zegt Hij: Uw troon, o God, is voor de *aioon der aioon*, een scepter van rechtvaardigheid is de scepter van Uw koningschap.

Deze uitspraak gaat niet over de duur van Gods troon. Het gaat over de troon van de Zoon die God genoemd wordt en de uitspraak heeft weinig met de tijdsduur te maken. Het woord *voor* beduidt *met betrekking tot*. De troon van Jezus Christus heeft geen relatie met de tegenwoordige boze *aioon*. Zijn troon staat in betrekking tot een komende *aioon* die ‘de *aioon der aioon*’ wordt genoemd. Als mensen de waarheid van deze bewering zouden inzien, zouden ze niet meer proberen Zijn koninkrijk nu te vestigen.

De tweede uitspraak (Hem, die tot in alle eeuwigheden leeft) heeft ook weinig uit te staan met tijdsduur. We zwakken de heerlijke boodschap van deze verzen af als we ze beschouwen als een verkondiging van hoe lang Jezus Christus zal leven. Sommige mensen hebben geen doel of plan in hun

---

² Zie echter zijn latere definites in onder andere *The Word of Truth*, vol. 16:3 e.v. (vanaf maart 1962) en *Seed & Bread*, nummers 126–128 (uitgegeven 10 augustus 1980)

leven, maar Christus leeft met betrekking tot de aionen der aionen. Dezelfde gedachte vinden we in de uitspraak 'opgewekt om onze rechtvaardiging.'

Het derde gedeelte waarnaar verwezen wordt, spreekt over hen die dag en nacht worden gepijnigd voor de aionen der aionen. Ook dit heeft weinig met tijdsduur te maken en de betekenis van dit gedeelte hangt af van de inhoud die gegeven wordt aan het Griekse woord dat met *pijniging* is vertaald.

Vraag 23.

Ziet u werkelijk een aanwijzing of hint voor vernietiging in de zinsnede 'voor hen is de donkerste duisternis voor eeuwig weggelegd' (Judas 13)?

Nee, ik zie geen enkele aanwijzing voor of gedachte aan vernietiging in Judas 13. Ik zie feitelijk geen enkele aanwijzing voor vernietiging op welke plaats in de Schrift dan ook. Ik vind evenwel zeer sterke en nadrukkelijke uitspraken met betrekking tot verderf.

Gaat in door de enge poort, want wijd is *de poort* en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan (Matt. 7:13);

En weest niet bevreesd voor hen, die wèl het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel (Matt. 10:28);

Hun einde is het verderf (Fil. 3:19);

En een schielijk verderf over zichzelf brengend (II Pet. 2:1);

De ondergang der goddeloze mensen (II Pet. 3:7).

Vraag 24.

Lijkt het er dan ten minste niet op of de woorden die hierboven zijn aangehaald de verlorenen beschrijven als kometen of sterren die uit hun baan zijn geraakt en voor heel de eeuwigheid verwijderd zijn van de Zon der gerechtigheid?

Wat iemand wel of niet ziet in dit moeilijke gedeelte is niet van belang. De mensen tonen slechts aan dat zij geen bewijsmateriaal hebben als zij dit vers in het getuigenbankje roepen om een verklaring af te leggen ter

ondersteuning van de eeuwige bewuste pijniging. De term 'dwaalsterren' heeft betrekking op wat deze mensen waren toen deze woorden werden gesproken. Het geeft geen betrekking op hun toestand na het oordeel. Zij zullen niets ervaren van de zegeningen en blijdschap van de aïoon van het koninkrijk. Voor hen is de zwartheid van de duisternis gereserveerd.

Vraag 25.

Kunt u een logisch verband leggen tussen de gedachte van de blijvende toorn met vernietiging (Joh. 3:36).

Ik heb nooit een poging gedaan deze zaken aan elkaar te verbinden. De ene gedachte is uit de Schrift en de andere een menselijke opvatting, puur hypothetisch van aard. Als iemand echter de juiste definitie van 'blijvende toorn' en 'verderf' kent, kunnen deze beide logisch met elkaar verbonden worden. De waarheden van God zijn altijd in overeenstemming met elkaar en spreken elkaar niet tegen.

Vraag 26.

Kunnen geesten die onbewust zijn 'verlangen zij naar een beter vaderland'? Zo niet, hoe verklaart u dan Hebreeën 11:16?

De vraag impliceert dat we in dit vers 'bewuste geesten' moeten lezen die verlangen naar een beter vaderland, anders kunnen we dit niet verklaren. Ik geef toe dat ik niets afweet van onbewuste geesten! Het woord *geest* wordt niet eens genoemd in Hebreeën 11. Het vers waarover het hier gaat leert dat levende mensen naar een beter vaderland verlangden.

Het lijkt erop dat Ironside dit vers wil laten zeggen dat Abraham en Isaak (als geesten) nu in de hemel zijn en toch nog verlangen naar een beter, namelijk een hemels vaderland. Ik heb wel gehoord van mensen die zelfs niet tevreden zouden zijn met de hemel, maar ik ben er zeker van dat Abraham en Isaak niets beters te wensen zouden hebben als ze daar zouden zijn.

Vraag 27.

Als Paulus had geloofd dat zijn ziel en geest onbewust zouden zijn in de dood, wat bedoelde hij dan toen hij schreef ‘wij begeren te meer ons verblijf in het lichaam te verlaten en bij de Here onze intrek te nemen’ (II Cor. 5:8)?

Het hele gedeelte waarin deze woorden voorkomen, heeft te maken met dienst of bediening. Dat is het onderwerp van II Corinthe 2:14–6:10. De bediening van Paulus was voor de gemeente Gods, die hij in zijn eerste brief aan de Corinthiërs met nadruk als een ‘lichaam’ had betiteld. Zo lang Paulus bij de gemeente Gods (het lichaam) was, was hij niet bij de Heer. Hij verlangde er naar om niet bij de gemeente Gods (het lichaam) te zijn, om bij de Heer te zijn. Het woord *lichaam* in II Corinthe 5:10 duidt ook op de gemeente Gods. Het woordje *zijn* is cursief. Aangezien elke daad die een mens verricht heeft ‘in zijn lichaam’ is gedaan, lijkt het niet nodig dat Paulus dat hier nogmaals specifiek zou noemen. Het oordeel waarnaar hier verwezen wordt, heeft te maken met de daden die verricht zijn in het lichaam, namelijk in de gemeente Gods.

Vraag 28.

Kan iemand het lichaam verlaten en tegelijkertijd in het lichaam slapen?

Het lichaam is een integraal deel van de mens en de mens kan het niet verlaten. Ook kan hij er niet in slapen. Ik slaap niet *in mijn lichaam* als mijn lichaam op bed ligt. *Ik* slaap in het bed.

Vraag 29.

Wat bedoelde Petrus toen hij schreef: ‘want ik weet, dat het afleggen van mijn tent spoedig komt’ (II Petr. 1:14).

Er is een verkeerde en een correcte manier om te ontdekken wat Petrus heeft bedoeld met deze woorden. De verkeerde weg is als vanzelfsprekend aannemen dat hij met het woord *tent* (tabernakel in St.Vert.) zijn lichaam bedoeld heeft. De correcte manier is naar het Woord van God gaan om te ontdekken hoe het woord tabernakel daar gebruikt wordt.

Het Griekse woord voor tabernakel is *SKENE*, waar wij ons woord scène van hebben afgeleid. Zowel in het Grieks als in het Nederlands is dit een woord dat primair gerelateerd is aan het theater. De betekenis in de Schrift kan eenvoudig ontdekt worden.

Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons (*letterlijk:*) getabernakeld (Joh. 1:14).

Wat was dan Zijn tabernakel? In Openbaring 12:12 lezen we:

Verheugt u, gij hemelen en wie daarin (*letterlijk:*) tabernakelen.

Was de hemel niet hun tabernakel? Zo ja, kan dan de aardse omgeving de tabernakel van Petrus zijn geweest? Als God 'de vervallen tabernakel van David weder opbouwt' (Hand. 15:16), betekent dat dan dat Hij het lichaam van David weder opbouwt?

Petrus' tabernakel was niet zijn lichaam. Zijn tabernakel was de wereld waarin hij leefde en zijn Heer diende. Hij stond op het punt dat toneel te verlaten toen hij de woorden schreef die zijn vastgelegd in II Petrus 1:14. Deze uitspraak wordt gedaan in het volle bewustzijn van II Corinthe 5:1,4. Het woord tabernakel heeft daar dezelfde betekenis.

Vraag 30.

Impliceert dit niet ten minste dat hij zou leven buiten zijn lichamelijke tabernakel?

Waarom wordt het woord *lichamelijk* hier tussengevoegd? De uitspraak van Petrus is direct en duidelijk. Hij 'impliceerde' er niets mee. Hij deed deze uitspraak om iets te onderwijzen.

Vraag 31.

Als zielen niet bewust kunnen bestaan buiten het lichaam om, waarom worden zij dan zo voorgesteld in Openbaring 6:9-11?

Ik zal beginnen met een citaat uit Ironside's geschriften:

Er werd hem gezegd iets te kennen te geven, met andere woorden, hij maakte het bekend door tekenen en symbolen. Het is van belang hierbij stil te staan. Dit boek (Openbaring) is een boek van symbolen. Maar de

voorzichtige student van het Woord hoeft zijn eigen vindingrijkheid niet te gebruiken om achter de betekenis van deze symbolen te komen. We kunnen als principe van het grootste belang vaststellen dat *elk symbool dat gebruikt is in Openbaring elders in de Bijbel wordt verklaard of dat er op wordt gezinspeeld*. Daarom moet hij die de gedachten van God met betrekking tot Zijn Woord wil kennen, ernstig en biddend aandacht hebben bij het bestuderen van elk deel van de Heilige Schrift (*Lectures on the Revelation*, p.13–14).

Als we deze principes consequent toepassen op de interpretatie van Openbaring 6:9–11, kan de boodschap van dit gedeelte worden ontdekt. Dit visioen is symbolisch en we moeten de beeldspraak niet verwarren met het onderwerp waarvan het een symbool is. Het gaat hier niet om een letterlijke beschrijving van een of andere situatie die zal plaatsvinden in de toekomst. Deze beeldspraak wordt uitgelegd in Genesis 4:10, waar we lezen: ‘hoor, het bloed van uw broeder roept tot Mij van de aardebodem.’ Steeds maar weer wordt ons in de Hebreeuwse Schriften verteld dat de ziel in het bloed is. Zie het Hebreeuws van Genesis 9:4, Leviticus 17:12–14 en Deuteronomium 12:23. Openbaring 6:9–11 is geen bewijs van ‘zielen’ die een bewust bestaan buiten het lichaam hebben.

Vraag 32.

In welke zin ontvangen sommigen weinig slagen en anderen vele, als allen die sterven vernietigd zullen worden (Luc. 12:47,48)?

In dit gedeelte gaat het om drie onderscheiden klassen. De ene wordt afgescheiden³ en zal delen in het lot van de ongelovigen. De tweede ontvangt vele slagen en de derde ontvangt weinig slagen. Zijn alle drie deze klassen verloren, of zal alleen de eerste delen in het lot der ongelovigen? Het lijkt mij daarom eerlijk de vraag te beantwoorden met een wedervraag. In welke zin ontvangen sommigen weinig slagen en anderen vele, als allen eeuwig bewust gepijnigd zullen worden?

---

³ Zie Statenvertaling

Vraag 33.

Is het eerlijk te beweren dat de dood ‘tenietdoen, of vernietiging’ betekent, met het oog op: ‘doch zij, die een los leven leidt, is levend dood’ (I Tim. 5:6)?

Aangezien ik nooit heb beweerd dat de dood ‘tenietdoen, of vernietiging’ betekent, is het voor mij niet nodig deze vraag te beantwoorden. Het ‘eerlijke’ antwoord op de vraag over de dood, is het schriftuurlijke antwoord. Dood is een terugkeer. Het stof keert terug tot de aarde, zoals het geweest is en de geest keert terug tot God die hem gegeven heeft. Geen enkel onderwijs met betrekking tot de dood zou ooit bewezen of weerlegd moeten worden op basis van stijlfiguren, zoals zij voorkomen in I Timotheüs 5:6 of Mattheüs 8:22.

In zijn boek *Death and Afterwards* definieert Ironside de dood als volgt:

Bij de dood verlaat de geest het lichaam. Dat is feitelijk wat de dood is: de scheiding van lichaam en geest (p. 39)

Als we deze definitie in I Timotheüs 5:6 willen toepassen, zou er zoiets staan als:

Zij die haar geest en lichaam gezamenlijk heeft in het plezier, heeft haar lichaam en geest gescheiden terwijl zij haar lichaam en geest gezamenlijk heeft.

In dit belachelijke proces wordt duidelijk dat, welke definitie er ook gegeven wordt van de dood, die van mij of die van Ironside, dit nooit zal standhouden in I Timotheüs 5:6. Dat zou ons moeten laten inzien dat we nooit stijlfiguren moeten gebruiken om iets te bewijzen dan wel te weerleggen.

Vraag 34.

Als de dood vernietiging inhoudt, werd Christus dan vernietigd toen Hij stierf?

Dood houdt geen vernietiging in en daarom werd Christus ook niet vernietigd toen Hij stierf. Het getuigenis van de Schrift over Hem is:

Christus is gestorven, begraven en op de derde dag weer opgewekt en Hij is door Cephas gezien (I Cor. 15:3–8). De meeste mensen beperken de eerste drie uitspaken tot Zijn lichaam. Zij geloven niet dat God HEM heeft opgewekt uit de doden, zoals in Romeinen 10:9 wordt geleerd.

Vraag 35.

Als dat zo is, zult u inzien dat Hij niet ‘het eeuwige leven [was], dat bij de Vader was en aan ons geopenbaard is’ (I Joh. 1:2).

Aangezien deze vraag verband houdt met de gedachte dat Christus vernietigd werd, een opvatting die ik niet onderwijs, is hierop geen antwoord vereist.

Vraag 36.

Is het u opgevallen dat het Griekse woord dat op veel plaatsen met ‘verderven’⁴ is vertaald, in Lucas 15:32 is vertaald met ‘verloren’?

Mijn zoektocht naar de waarheid heeft mij ertoe gebracht elk van de tweeënnegentig keer dat het Griekse woord *APOLLUMI* voorkomt te onderzoeken. Ik geloof dat ik elk feit in verband met deze plaatsen heb opgemerkt. In de *Authorized Version* is het 26 keer met *vernietigen*⁵ vertaald, 33 keer met *vergaan*,⁶ 31 keer met *verloren gaan*,⁷ 1 keer met *bedorven*,⁸ 1 keer met *sterven*.⁹

De fundamentele, primaire en basisbetekenis van het Griekse woord *APOLLUMI* is ‘volledig vernietigen,’ of ‘laten vergaan.’ Maar aangezien alles wat vernietigd of vergaan is ook verloren is, heeft het woord *APOLLUMI* de secundaire en afgeleide betekenis van verloren gaan of verloren zijn.

---

⁴ Zie m.n. de Statenvertaling

⁵ Engels: to destroy

⁶ Engels: to perish

⁷ Engels: to lose

⁸ Engels: marred

⁹ Engels: to die

Bijvoorbeeld: de primaire en fundamentele betekenis van het woord 'uitzenden' is 'wegzenden met een boodschap.' Zie voor bewijzen hiervan elk woordenboek dat is uitgegeven voor 1920. In de ontwikkeling die de taal meemaakt, heeft het woord 'uitzenden' nu echter een secundaire en afgeleide betekenis gekregen: het verspreiden van verstaanbare boodschappen door de ether. Heeft deze secundaire en afgeleide betekenis de primaire en fundamentele betekenis ongedaan gemaakt? Zou het niet droevig zijn als iemand zou beweren dat aangezien 'uitzenden' het verzenden van een boodschap via de radio betekent, het niet meer de betekenis kan hebben van 'wegzenden met een boodschap?'

In Lucas 15:32 wordt de verloren zoon beschreven als iemand die verloren was en weer gevonden is. Er wordt ook van hem gezegd dat hij dood is geweest en nu weer leeft. Als we de betekenis van het woord 'verloren' uit dit gedeelte willen leren, waarom zouden we het dan ook niet gebruiken om er de betekenis van 'dood' uit de onderwijzen?

Vraag 37.

Zou u hieruit willen concluderen dat de verloren zoon was vernietigd toen hij in een ver land was?

Dat zou op zijn zachtst gezegd een botte conclusie zijn.

Vraag 38.

Als dat niet zo is, is het dan logisch, juist, of onjuist om vol te houden dat verloren zijn en vernietiging synoniemen zijn?

Dat is absoluut onlogisch en naar mijn mening volkomen ten onrechte om te beweren dat verloren gaan en vernietiging synoniemen zijn. Als iemand evenwel een poging doet de duidelijke waarheden van de Schrift te onderwijzen over het verderf, zullen mensen hem altijd willen kleineren met de beschuldiging dat hij de vernietiging leert. Verderf is zonder meer een schriftuurlijke uitdrukking, de primaire betekenis van *APOLLUMI*. Vernietiging kan niet worden aangemerkt als een schriftuurlijke term, want geen enkel Hebreeuws of Grieks woord hoeft in beide testamenten zo vertaald te worden.

Vraag 39.

Is het u opgevallen dat in de Schrift leven en bestaan nooit door elkaar worden gehaald?

Deze worden in de Schrift nooit door elkaar gehaald en alleen een domoor zou zich schuldig maken deze ook buiten de Schrift om te verwarren. Alle onbezielde dingen bestaan, maar zij hebben geen leven.

Vraag 40.

Als er nu mensen bestaan die ‘het leven niet hebben’ (1 Joh. 5:12), waarom zouden zij dan niet eeuwig bestaan zonder het leven, dat eeuwig leven is?

Alles wat levend bestaat, moet leven hebben. Niets kan levend bestaan zonder leven. Er bestaat buiten God geen bron van leven.

Daar Hij zelf aan allen leven en adem en alles geeft (Hand. 17:25);

Want in Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij (Hand. 17:28).

Een mens kan niet eeuwig in leven blijven zonder het leven dat van God naar hem toestroomt.

Vraag 41.

Van christenen wordt gezegd dat zij genaderd zijn ‘tot de geesten der volmaakte rechtvaardigen’ (Hebr. 12:23). In welke zin zijn deze geesten volmaakt geworden als zij in een onbewuste toestand verkeren?

In vraag 26 laat Ironside deze ‘geesten’ verlangen naar een beter vaderland, terwijl hij hen in deze vraag volmaakt laat worden. Het woord ‘geest’ in Hebr. 12:23 wijst op karakter of persoonlijkheid. Precies zoals wij het gebruiken wanneer we spreken over iemand met een sombere geest, een kinderlijke geest, een edele geest, of een onbuigzame geest. De wet was niet in staat om iets volmaakt te maken, maar het werk van Christus kon en deed dat wel. Dat was met terugwerkende kracht het geval voor de rechtvaardigen die zijn gestorven voor Zijn komst (zie Rom. 3:25).

Vraag 42.

Er wordt wel gezegd dat geen menselijke vader zijn kind in echt vuur zou werpen en dat God daarom zondaren nooit in het vuur van de hel zal werpen om hen voor altijd te laten lijden; maar is dat geen ontkenning van wat we dagelijks om ons heen zien?

Geen menselijke vader in het bezit van een greintje liefde en mededogen voor zijn kind zal het ooit in echt vuur gooien. Ik kan in de Schrift geen enkele uitspraak ontdekken dat God ook maar één levend mens in echt vuur zal werpen. Satan, het beest en de valse profeet worden levend in de poel des vuurs gegooid, maar er bestaat geen enkele aanleiding te veronderstellen dat enig lid van dit onheilige trio een menselijk wezen is. Naar mijn mening leert de Schrift dat mensen dood zullen zijn wanneer zij in de poel des vuurs worden geworpen.

Vreest Hem, die, NADAT HIJ GEDOOD HEEFT, macht heeft om in de hel (GEHENNA) te werpen (Luc. 12:5).

Vraag 43.

Zou u toestaan dat iemand die u liefheeft wordt getroffen door een pijnlijke of afschuwelijke ziekte als u dat kon voorkomen?

Absoluut niet!

Vraag 44.

Staat God het toe dat dergelijke pijnigingen jarenlang doorgaan?

Hij staat dat toe in de tegenwoordige tijd, maar in de aïoon van het koninkrijk zal Hij niet toestaan dat ze zelfs maar een uur bestaan.

Vraag 45.

Als Hij ernstig lijden in dit leven toestaat als gevolg van de zonde, wie kan dan zeggen welke gevolgen de zonde heeft in de toekomstige wereld?

In de huidige tijd is wat de mens ervaart zo abnormaal dat we weinig kunnen leren door daarop te zien. Ik zie veel lijden in deze tijd dat niet het

gevolg is van zonde. Zie Johannes 9:2–3 en Lucas 13:1–5. Het probleem van het menselijk lijden kan niet worden opgelost door het toe te schrijven aan zijn zonde in dit leven. Om in staat te zijn naar waarheid te zeggen wat de straf voor de zonde zal zijn na dit leven, moeten we naar het Woord van God gaan en elke uitspraak die daarover staat onderzoeken. Het is mijn gebed dat meer mensen hun vooroordelen en vooropgezette meningen aan de kant zetten en dat gaan doen.

Vraag 46.

Is het u opgevallen dat zondige mensen gretig het onderwijs aanvaarden dat de straf niet eeuwig is, terwijl heilige mensen altijd het Bijbelse onderwijs daarover hebben aangenomen?

Het is mij opgevallen dat mensen van de wereld samen met het christendom als geheel dezelfde dingen geloven over de toekomstige straf. De wereld gelooft dat de mens bij zijn sterven of naar de hemel vliegt of afdaalt in de hel. Degenen die afdalen in de hel worden eeuwig gepijnigd. Dat is het geloof van de wereld in het algemeen en het christendom houdt dit over het algemeen ook voor de waarheid.

Het soort argument dat in deze wordt geopperd, zal altijd wel een bron van vermaak zijn voor mensen die eerlijk en open willen zijn ten aanzien van alle discussiepunten. Ik heb geen sympathie voor mensen die beweren dat alle goede en heilige mensen hetzelfde geloven als zij, terwijl alle mensen die wat anders geloven de slechteriken als compagnon hebben. Het is niet zo moeilijk enkele heel slechte mensen aan te wijzen die geloven in de eeuwige bewuste pijniging. Ik moet ook toegeven dat er mensen zijn die hetzelfde geloven als ik, maar die van mij nooit een getuigschrift voor hun karakter zouden krijgen. Er zijn goede en slechte mensen aan beide zijden van deze vraag.

Vraag 47.

Als vernietiging de straf op de zonde is, waarom sprak de Here Jezus dan over het 'geween' en het 'tandengeknars,' nadat zij in de buitenste duisternis zijn geworpen?

Vernietiging is GEEN straf voor zonde. Als er al een woord is waarmee de toekomstige straf kan worden beschreven, dan is dat het woord *verderf*. Het argument dat evenwel in deze vraag opgeworpen wordt, kan net zo goed worden toegepast op verderf en daarom zal ik er antwoord op geven.

Mattheüs 8:12 gaat over 'kinderen van het Koninkrijk.' Dat is het volk Israël. 'Gewezen' duidt op verdriet en 'tandengeknars' op pijn. Al 1900 jaar zijn de kinderen van Israël in de buitenste duisternis. Hun verdriet en lijden zijn zo algemeen bekend dat het niet nodig is daar voorbeelden van te geven. Mattheüs 8:12 heeft niets te maken met de toekomstige straf.

Vraag 48.

Als de hel, of liever 'hades,' alleen maar het graf is, waarom wordt deze dan in tegenstelling tot de hemel gebruikt in Lucas 10:15?

HADES is niet het graf. Het is een toestand en geen oord. Het is de toestand van de dood met een uitzicht op de opstanding. Het taalgebruik in Lucas 10:15 is zeer beeldend. Kapernaüm is NIET letterlijk tot de hemel verheven. Zou iemand het in zijn hoofd halen te beweren dat de hemel de plaats is waartoe Kapernaüm verheven is? In dit gedeelte heeft 'hemel' de figuurlijke betekenis van 'de grootste hoogte' en 'hades' betekent 'diepste diepte.' Het laatste wordt het best uitgedrukt in het woord *vergetelheid*. Lucas 10:15 is niet de plaats om de betekenis te ontdekken van 'hemel' of 'hades.'

Vraag 49.

Aangezien de mensen uit alle steden in de historie in het graf zijn neergedaald, in welk opzicht week de straf voor Kapernaüm dan af van die andere?

Ik begrijp niet waarom de straf voor de mensen uit Kapernaüm zou afwijken van de mensen uit alle steden in de historie. Deze tekst beweert dat het oordeel dragelijker zal zijn voor de andere steden. Oordeel is geen straf. Het kan straf tot gevolg hebben. Het hele vraagstuk over gradaties in de straf is ingewikkeld en het is voor iedereen zinloos te veronderstellen dat het geen probleem is.

Vraag 50.

Criticaster! Denk goed na over het volgende: 'hoe zult gij ontkomen aan het oordeel der hel?' (Matt. 23:33).

Nadat Ironside er in negenenveertig vragen niet in is geslaagd ook maar één aannemelijk argument voor zijn opvatting aan te voeren, laat hij hier de zwakte van zijn positie zien door alle mensen die de dingen niet zo zien als hij te beledigen met een minder vleierende benaming. Bovendien veronderstelt hij dat alle mensen die met hem van mening verschillen over deze dingen niet kunnen hopen te ontkomen aan het oordeel van de hel. Zulke opmerkingen maken misschien iemand bang die het Woord niet kent, maar zij boezemen hen die de genade van onze God in redding kennen geen angst in.

Ik ben geen criticaster. Ik zie mijzelf als een eerlijk en oprecht student van het Woord van God. Ik heb een buitengewoon verlangen om enkele van de talloze problemen op te lossen die bij bosjes ontstaan zijn rond belangrijke onderwerpen als de aard en de bestemming van de mens. Ondanks dat deze minder vleierende benaming niet op mij van toepassing is, acht ik het een heerlijk voorrecht om te vertellen hoe ik aan 'het oordeel der hel' zal ontkomen, wat die zinsnede ook mag betekenen.

Door mijn gedachten voortdurend in overeenstemming te brengen met het Woord van God, heeft de Geest van God mij het vreselijke feit van de zonde in deze wereld en de zonde in mijn eigen leven doen inzien. Ik heb van het Woord geleerd welke schade dit heeft veroorzaakt, welke schuld er door is ontstaan en ook de vervreemding die daarvan het gevolg is. Het Woord heeft mij geleerd dat ik niets zelf kan doen om de schade te herstellen, de schuld weg te nemen of de gemeenschap met God weer in orde te maken. Daarvoor was het nodig dat geheel buiten mijzelf om een voorziening getroffen zou worden die beantwoordt aan elke eis die de heiligheid van God stelt, elk probleem oplost dat door de zonde is veroorzaakt en tegemoet komt aan elk probleem dat daaruit is ontstaan.

God heeft daarin voorzien door het werk van Christus. Zijn volledige en volmaakte antwoord op mijn behoefte aan redding is gegeven in de brief van Paulus aan de Romeinen. Het evangelie waarvan daar getuigd wordt,

laat een redding zien die van zulke allesoverstijgende aard is, dat het op volmaakte wijze tegemoet komt aan al mijn behoeften. Er is niets weggelaten, zodat ik iets zou moeten aanvullen. God heeft elke weg verkend waarover ik ooit zal reizen. Hij kent mijn zwakheden en mijn volstrekte onbekwaamheid om mijzelf te bewaren, zelfs al heeft Hij mij behouden. Zijn voorziening voor mij houdt rekening met de aanwezigheid van de zonde in de wereld en de zonde in mijn leven. Er is rekening gehouden met de schuld die de zonde veroorzaakt heeft, mijn zwakheden, Gods eigen gerechtigheid, de macht van deze wereld en de kracht van satan. Er is rekening gehouden met leven, dood, engelen, machten, overheden, alles wat er nu is, alles wat er in de toekomst zal zijn, hoogten, diepten en alle geschapen wezens. Er is volkomen in voorzien, zodat geen van deze mij ooit zal kunnen scheiden van de liefde God die in Christus Jezus is.

De blijde boodschap die in Romeinen gevonden wordt, is de kracht Gods tot behoud voor iedereen die dat gelooft. Na meer dan twee decennia waarin ik zorgvuldig elk woord dat daarin geschreven is, heb overdacht, kan ik met zekerheid en vertrouwen zeggen – ik geloof! Er wordt een gerechtigheid van God in geopenbaard die er is voor allen die geloven – en ik geloof. De verzoening die daarin beschreven wordt, is door geloof in Zijn bloed – en ik geloof in Zijn bloed.

Dat is de manier waarop ik ontkomen ben aan de straf die ik wegens mijn zonden zou krijgen.

Correspondentieadres: J.A. Hensen, Karveel 57-44, 8242 CT Lelystad
Gironummer: 699.13.05 t.n.v. St. Lachai-Roï te Lelystad

© 2003 Stichting Lachai Roï

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

ISBN 90-77111-12-3